

Чернівецький державний університет ім.Ю.Федьковича, Чернівці

ПРО НУЛЬОВІ МНОЖИНИ УЗАГАЛЬНЕНИХ ФУНКЦІЙ З КЛАСІВ ТИПУ W'

Досліджена коректність поняття нульової множини узагальненої функції з класу типу W' .

The correctness of the notion of the zero set of a generalized function from a space of W' type has been investigated.

Розглянемо функцію $\eta: [0, +\infty) \rightarrow [0, +\infty)$, яка є неперервною і зростаючою, причому $\eta(0) = 0$, $\eta(1) > 1$, $\eta(\infty) = \infty$. Очевидно, що для кожного $n \in \mathbf{Z}_+$ рівняння $x\eta(x) = n$ має єдиний розв'язок $\rho_n < n$, якщо $n \geq 1$ і $\rho_0 = 0$, якщо $n = 0$. Послідовність $\{\rho_n, n \in \mathbf{Z}_+\}$ є зростаючою і необмеженою.

Для $x \geq 0$ будемо вважати $\Omega(x) = \int_0^x \eta(\omega) d\omega$. Функція Ω є диференційовною, зростаючою, опуклою вниз на $[0, +\infty)$, причому $\Omega(0) = 0$, $\Omega(+\infty) = +\infty$. Довизначимо парним чином її на $(-\infty, 0]$.

Поруч з η розглянемо функцію $\mu: [0, +\infty) \rightarrow [0, +\infty)$, яка має ті самі властивості, що й функція η . Для $x \geq 0$ візьмемо

$$M(x) = \int_0^x \mu(\xi) d\xi, \quad M(-x) = M(x).$$

За функціями M, Ω будуюмо основні простори $W_M, W^\Omega, W_M^\Omega$ [1], де

$$(\varphi \in W_M) \iff (\exists a > 0 \quad \forall n \in \mathbf{Z}_+ \quad \exists C_n > 0$$

$$\forall x \in \mathbf{R} : |\varphi^{(n)}(x)| \leq C_n \exp(-M(ax)));$$

$$(\varphi \in W^\Omega) \iff (\exists b > 0 \quad \forall k \in \mathbf{Z}_+ \quad \exists C_k > 0$$

$$\forall z = x + iy \in \mathbf{C} : |z^{(k)} \varphi(z)| \leq C_k \exp(\Omega(by)));$$

$$(\varphi \in W_M^\Omega) \iff (\exists a > 0 \quad \exists b > 0 \quad \exists C > 0$$

$$\forall z = x + iy \in \mathbf{C} :$$

$$|\varphi(z)| \leq C \exp(-M(ax) + \Omega(by))).$$

Сукупність лінійних неперервних функціоналів, заданих на $W_M, W^\Omega, W_M^\Omega$, зі слабкою збіжністю позначимо відповідно через $(W_M)', (W^\Omega)', (W_M^\Omega)'$. Елементи просторів $(W_M)', (W^\Omega)', (W_M^\Omega)'$ називатимемо узагальненими функціями, а просторів $W_M, W^\Omega, W_M^\Omega$ – основними функціями. Результат дії узагальненої функції F на основну функцію φ з відповідного простору позначатимемо символом $\langle F, \varphi \rangle$.

Правильні наступні твердження [2].

Лема 1. $(\varphi \in W_M^\Omega) \iff$

$$(\exists C > 0 \quad \exists a > 0 \quad \exists b > 0 \quad \forall n \in \mathbf{Z}_+$$

$$\exists \rho_n \in [0, n), \rho_0 = 0, \forall x \in \mathbf{R} :$$

$$|\varphi^{(n)}(x)| \leq C \frac{n! b^n}{\rho_n^n} \exp(\Omega(\rho_n) - M(ax)).$$

Лема 2. $(\varphi \in W^\Omega) \iff$

$$(\exists b > 0 \quad \forall k \in \mathbf{Z}_+ \quad \exists C_k > 0 \quad \forall n \in \mathbf{Z}_+$$

$$\exists \rho_n \in [0, n), \rho_0 = 0, \forall x \in \mathbf{R} :$$

$$|x^k \varphi^{(n)}(x)| \leq C_k \frac{n! b^n}{\rho_n^n} \exp(\Omega(\rho_n)).$$

Відомо [3], що

$$(\varphi \in S) \iff (\forall \{k, m\} \subset \mathbf{Z}_+ \quad \exists C_{km} > 0$$

$$\forall x \in \mathbf{R} : |x^k \varphi^{(m)}(x)| \leq C_{km});$$

$$(\varphi \in S^\beta) \iff (\exists B > 0 \quad \forall k \in \mathbf{Z}_+ \quad \exists C_k > 0$$

$$\forall q \in \mathbf{Z}_+ \quad \forall x \in \mathbf{R} :$$

$$|x^k \varphi^{(q)}(x)| \leq C_k B^q q^{q\beta});$$

$$(\varphi \in S_\alpha^\beta) \iff (\exists C > 0 \exists a > 0 \exists B > 0 \\ \forall q \in \mathbf{Z}_+ \forall x \in \mathbf{R} : \\ |\varphi^{(q)}(x)| \leq CB^q q^{q\beta} e^{-a|x|^{1/\alpha}},$$

де $\alpha > 0, \beta > 0, \alpha + \beta \geq 1$ (означення просторів типу S див. у [3]).

Лема 3. *Правильні такі неперервні вкладення:*

- 1) $W_M^\Omega \subset S_1^1$;
- 2) $W^\Omega \subset S^1$.

Доведення. 1). Розглянемо довільну функцію $\varphi \in W_M^\Omega$. Тоді на $\mathbf{R}$ для неї виконуються оцінки з леми 1.

Згідно з формулою Стірлінга,

$$n! = \left(\frac{n}{e}\right)^n \sqrt{2\pi n} E_n, \text{ де } E_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 1.$$

Очевидно, що існує стала $C_E > 0$ така, що $|E_n| < C_E$ для всіх $n \in \mathbf{Z}_+$.

Тоді на підставі оцінок з леми 1 для функції φ отримуємо

$$\exists C > 0 \exists a > 0 \exists b > 0 \forall n \in \mathbf{Z}_+ \\ \exists \rho_n \in [0, n), \rho_0 = 0, \forall x \in \mathbf{R} : \\ |\varphi^{(n)}(x)| \leq CC_E \sqrt{2\pi} \frac{\sqrt{n} \exp\{\Omega(\rho_n)\}}{\rho_n^n} \times \\ \times \left(\frac{b}{e}\right)^n \exp\{-M(ax)\} n^n.$$

Зазначимо, що

$$\exists C_1 > 0 \forall n \in \mathbf{Z}_+ : \frac{\sqrt{n} \exp\{\Omega(\rho_n)\}}{\rho_n^n} \leq C_1,$$

$$\exists a_1 > 0 \forall x \in \mathbf{R} : a_1 + M(ax) \geq a|x|.$$

Тоді

$$|\varphi^{(n)}(x)| \leq C_2 B^n n^n \exp\{-a|x|\}, \\ x \in \mathbf{R}, n \in \mathbf{Z}_+,$$

де $C_2 = \sqrt{2\pi} C C_E C_1 \exp\{a_1\}$, $B = \frac{b}{e}$.

Отже, $\varphi \in S_1^1$.

Неперервність вкладення $W_M^\Omega \subset S_1^1$ очевидна.

Випадок 2) доводиться аналогічно.

Для лінійних неперервних функціоналів F , заданих на основному просторі X , який

містить щільну сукупність фінітних функцій, відоме таке означення рівності нулю на відкритій множині $Q \subset \mathbf{R}$.

Означення 1. *Нехай $F \in X'$. $F = 0$ на Q , якщо для довільної функції $\varphi \in X$ такої, що $\text{supp } \varphi \subset Q$, виконується рівність $\langle F, \varphi \rangle = 0$.*

Зазначимо, що простори $W_M, S_\alpha^\beta, S^\beta, \alpha > 0, \beta > 1$, містять фінітні функції, а простори W_M^Ω, W^Ω - ні, оскільки їхні елементи є цілими функціями.

Елементи просторів $S_\alpha^1, \alpha > 0, S^1$ аналітично продовжуються в деяку смугу комплексної площини. У [4] обґрунтовано таке означення.

Означення 2. *Узагальнена функція $F \in (S_\alpha^1)'$ ($F \in (S^1)'$), $\alpha > 0$, дорівнює нулеві на відкритій множині Q , якщо аналітична на $\mathbf{C} \setminus \mathbf{R}$ функція*

$$\tilde{F}_{1,\alpha}(z) = \frac{1}{2\pi i} \left\langle F_x, \frac{\exp(-(1+x^2)^{1/(2\alpha)})}{x-z} \right\rangle$$

$$\left(\tilde{F}_{1,1}(z) = \frac{1}{2\pi i} \left\langle F_x, \frac{\exp(-(1+x^2)^{1/2})}{x-z} \right\rangle \right),$$

$$x \in \mathbf{R}, z \in \mathbf{C} \setminus \mathbf{R},$$

продовжується аналітично на Q .

Розглянемо наступні простори. Нехай Q - обмежена відкрита множина в $\mathbf{R}$. Позначимо символом $W_M^\Omega(\mathbf{R} \setminus Q)$ сукупність нескінченно диференційовних функцій з простору S , які на $\mathbf{R} \setminus Q$ збігаються з функціями з простору W_M^Ω , і для яких на $\mathbf{R} \setminus Q$ виконуються оцінки з леми 1. Означимо в просторі $W_M^\Omega(\mathbf{R} \setminus Q)$ загальноприйнятую топологію.

Очевидно, що:

- 1) $W_M^\Omega \subset W_M^\Omega(\mathbf{R} \setminus Q)$;
- 2) $K(Q) \subset W_M^\Omega(\mathbf{R} \setminus Q)$, де $K(Q)$ - сукупність фінітних функцій з S , носії яких містяться в Q .

Аналогічно будуємо простір $W^\Omega(\mathbf{R} \setminus Q)$.

Означення 3. *Узагальнена функція $F \in (W_M^\Omega)'$ ($F \in (W^\Omega)'$) дорівнює нулеві на відкритій множині Q , якщо існує продовження $F_Q \in (W_M^\Omega(\mathbf{R} \setminus Q))'$ ($F_Q \in (W^\Omega(\mathbf{R} \setminus Q))'$), яке дорівнює нулеві на Q .*

Оскільки мають місце такі ланцюжки неперервних вкладень:

$$\begin{aligned} W_M^\Omega &\subset S_\alpha^\beta \subset S^\beta \subset S \subset L_2(\mathbf{R}) \subset \\ &\subset S' \subset (S^\beta)' \subset (S_\alpha^\beta)' \subset (W_M^\Omega)', \\ W_M^\Omega &\subset S_\alpha^\beta \subset S_\alpha \subset S \subset L_2(\mathbf{R}) \subset \\ &\subset S' \subset (S_\alpha)' \subset (S_\alpha^\beta)' \subset (W_M^\Omega)', \\ W^\Omega &\subset S^\beta \subset S \subset L_2(\mathbf{R}) \subset S' \subset (S^\beta)' \subset (W^\Omega)', \\ &\alpha \geq 1, \beta \geq 1, \end{aligned}$$

то доведемо, що для $F \in (S_\alpha^\beta)'$ ($F \in S'$, $F \in (S^\beta)'$, $F \in (S_\alpha)'$), $\alpha \geq 1$, $\beta > 1$, означення 1 і 3 рівносильні, а для $F \in (S_\alpha^1)'$ ($F \in (S^1)'$), $\alpha \geq 1$, рівносильними є означення 2 і 3.

Теорема. 1) Якщо $F \in (S_\alpha^\beta)'$ ($F \in S'$, $F \in (S_\alpha)'$, $F \in (S^\beta)'$), де $\alpha \geq 1$, $\beta > 1$, то $F = 0$ на відкритій множині Q , згідно з означенням 1, тоді і тільки тоді, коли $F = 0$ на Q , згідно з означенням 3.

2) Якщо $F \in (S_\alpha^1)'$ ($F \in (S^1)'$), $\alpha \geq 1$, то $F = 0$ на відкритій множині Q за означенням 2 тоді і тільки тоді, коли $F = 0$ на Q за означенням 3.

Доведення. Необхідність. Для $F \in (S_\alpha^\beta)'$, $\alpha \geq 1$, $\beta > 1$, у праці [4] доведено, що означення 1 і 2 еквівалентні. Тому досить довести, що якщо виконується умова з означення 2, то виконується умова з означення 3.

Отже, розглянемо $F \in (S_\alpha^\beta)'$, $\alpha \geq 1$, $\beta \geq 1$.

Тоді для довільної функції $\varphi \in S_\alpha^\beta$, $\alpha \geq 1$, $\beta \geq 1$, існує $\delta \in (0, 1]$ таке, що [4]

$$\begin{aligned} \langle F, \varphi \rangle &= \\ &= \lim_{\varepsilon \rightarrow 0+} \int_{-\infty}^{+\infty} [\tilde{F}_\delta(x+i\varepsilon) - \tilde{F}_\delta(x-i\varepsilon)] \mu_{-\delta}(x) \varphi(x) dx. \end{aligned}$$

Будуємо функціонал $F_Q : W_M^\Omega(\mathbf{R} \setminus Q) \rightarrow \mathbf{C}$ так. Візьмемо довільну функцію $\psi \in W_M^\Omega(\mathbf{R} \setminus Q)$. За цією функцією розглядаємо функцію $\varphi \in W_M^\Omega$ таку, що $\varphi(x) = \psi(x)$ на $\mathbf{R} \setminus Q$. Зрозуміло, що для кожної функції ψ існує така функція φ і якщо $\text{supp } \psi \in Q$, то $\varphi \equiv 0$ на $\mathbf{R}$.

Розглянемо функцію $\gamma_Q \in C^\infty(\mathbf{R})$ таку, що:

- 1) $\gamma_Q(x) = 1$, коли $x \in \bar{Q}_1$ (тут $\bar{Q}_1$ - замикання множини $Q_1 \subset Q$);
- 2) $\gamma_Q(x) = 0$, якщо $x \notin Q$.

Функція γ_Q є мультиплікатором у просторі S .

Функціонал F_Q задамо так:

$$\langle F_Q, \psi \rangle = \langle F, \varphi \rangle + \langle \gamma_Q G, \psi - \varphi \rangle,$$

де $G \in S'$ - продовження функціоналу F з простору S_α^β , $\alpha \geq 1$, $\beta \geq 1$ [5].

Очевидно, що функціонал F_Q визначений на всьому просторі $W_M^\Omega(\mathbf{R} \setminus Q)$ і є лінійним.

Доведемо, що він є неперервним.

Дійсно, розглянемо довільну послідовність $\{\psi_n, n \geq 1\} \subset W_M^\Omega(\mathbf{R} \setminus Q)$ таку, що $\psi_n \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} 0$ у просторі $W_M^\Omega(\mathbf{R} \setminus Q)$. Тоді $\varphi_n \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} 0$ у просторі W_M^Ω , де $\{\varphi_n, n \geq 1\}$ визначаються функціями $\{\psi_n, n \geq 1\}$.

Оскільки $\psi_n(x) = \varphi_n(x)$ на $\mathbf{R} \setminus Q$ для всіх $n \in \mathbf{N}$, то

$$\forall K \subset \mathbf{R} \setminus Q \quad \forall m \in \mathbf{Z}_+ : \varphi_n^{(m)} \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{K} 0.$$

Послідовність $\{\varphi_n, n \in \mathbf{N}\}$ належить до простору W_M^Ω , тому в околі довільної точки $x_0 \in \mathbf{R}$ має місце розклад

$$\varphi_n^{(m)}(x) = \sum_{k=0}^{\infty} \frac{\varphi_n^{(k+m)}(x_0)}{k!} (x - x_0)^k,$$

$$x \in \mathbf{R}, n \in \mathbf{N}, m \in \mathbf{Z}_+.$$

Зафіксуємо деяку точку $x_0 \in \mathbf{R} \setminus Q$ і розглянемо довільну точку $x \in Q$. Оскільки даний ряд збігається рівномірно на довільному компактi K , який містить відрізок, що з'єднує точки x і x_0 , то

$$\begin{aligned} \lim_{n \rightarrow \infty} \varphi_n^{(m)}(x) &= \\ &= \sum_{k=0}^{\infty} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\varphi_n^{(k+m)}(x_0)}{k!} (x - x_0)^k = 0, \quad m \in \mathbf{Z}_+. \end{aligned}$$

Отже, $\varphi_n^{(m)}(x) \rightarrow 0$, $m \in \mathbf{Z}_+$, на множині Q .

Розглянемо тепер довільний компакт K такий, що $K \cap Q \neq \emptyset$. Тоді

$$\begin{aligned} \forall x \in \mathbf{K} \quad \forall m \in \mathbf{Z}_+ : \quad \lim_{n \rightarrow \infty} |\varphi_n^{(m)}(x)| &\leq \\ &\leq \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=0}^{\infty} \frac{|\varphi_n^{(k+m)}(x_0)|}{k!} |x - x_0|^k \leq \\ &\leq \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{k=0}^{\infty} \frac{|\varphi_n^{(k+m)}(x_0)|}{k!} N^k = \\ &= \sum_{k=0}^{\infty} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{|\varphi_n^{(k+m)}(x_0)|}{k!} N^k = 0, \end{aligned}$$

де $N = \lambda_1(K) + \rho(x_0, K)$ (тут $\lambda_1(K)$ – міра Лебега на прямій компакта K , $\rho(x_0, K) = \inf_{x \in K} |x - x_0|$).

Отже,

$$\forall K \subset \mathbf{R} \quad \forall m \in \mathbf{Z}_+ : \quad \varphi_n^{(m)} \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{K} 0.$$

Зазначимо, що на $\mathbf{R} \setminus Q$ правильні оцінки

$$\exists C > 0 \quad \exists a > 0 \quad \exists b > 0 \quad \forall m \in \mathbf{Z}_+$$

$$\exists \rho_m \in [0, m), \quad \rho_0 = 0, \quad \forall n \in \mathbf{N} :$$

$$|\varphi_n^{(m)}(z)| \leq C \frac{m! b^m}{\rho_m^m} \exp\{-M(ax) + \Omega(\rho_m)\},$$

де ρ_m – розв'язок рівняння $x\eta(x) = m$, $m \in \mathbf{Z}_+$.

Доведемо, що ці оцінки зберігаються на Q .

Нехай знову x_0 – деяка фіксована точка з $\mathbf{R} \setminus Q$, і розглянемо довільне $x \in Q$. Тоді

$$\begin{aligned} \forall n \in \mathbf{N} \quad \forall m \in \mathbf{Z}_+ \quad \forall x \in Q : \quad |\varphi_n^{(m)}(x)| &\leq \\ &\leq \sum_{k=0}^{\infty} \frac{|\varphi_n^{(k+m)}(x_0)|}{k!} |x - x_0|^k \leq \sum_{k=m}^{\infty} \frac{|\varphi_n^{(k)}(x_0)|}{(k - m)!} L^k, \end{aligned}$$

де $L = \lambda_1(Q) + \rho(x_0, Q)$.

Використовуючи вищенаведені оцінки для $\{\varphi_n, n \geq 1\}$ на $\mathbf{R} \setminus Q$, отримуємо, що

$$\forall n \in \mathbf{N} \quad \forall m \in \mathbf{Z}_+ \quad \forall x \in Q :$$

$$|\varphi_n^{(m)}(x)| \leq C \exp\{-M(ax_0)\} \times$$

$$\begin{aligned} &\times \sum_{k=m}^{\infty} \frac{b^k k! L^{k-m}}{\rho_k^k (k - m)!} \exp\{\Omega(\rho_k)\} \leq \\ &\leq C \exp\{-M(ax)\} \exp\{M(ax)\} \times \\ &\quad \times \frac{m!}{L^m} \cdot \frac{\exp\{\Omega(\rho_m)\}}{\rho_m} \times \\ &\quad \times \sum_{k=m}^{\infty} \frac{(bL)^k k!}{m!(k - m)!} \cdot \frac{\rho_m^m}{\rho_k^k} \cdot \frac{\exp\{\Omega(\rho_k)\}}{\exp\{\Omega(\rho_m)\}}. \end{aligned}$$

Зазначимо, що:

$$1) \sup_{x \in Q} \exp\{M(ax)\} = C_{Q,a} < \infty;$$

$$2) C_m^k = \frac{k!}{m!(k - m)!} \leq \sum_{j=0}^k C_k^j = 2^k.$$

Тоді

$$\begin{aligned} \forall n \in \mathbf{N} \quad \forall m \in \mathbf{Z}_+ \quad \forall x \in Q : \quad |\varphi_n^{(m)}(x)| &\leq \\ &\leq C C_{Q,a} \frac{m!}{L^m} \cdot \frac{\exp\{\Omega(\rho_m)\}}{\rho_m^m} \exp\{-M(ax)\} \times \end{aligned}$$

$$\times \sum_{k=m}^{\infty} (2Lb)^k \cdot \frac{\rho_m^m}{\rho_k^k} \cdot \frac{\exp\{\Omega(\rho_k)\}}{\exp\{\Omega(\rho_m)\}}.$$

Оцінимо вираз

$$(2Lb)^k \cdot \frac{\rho_m^m}{\rho_k^k} \cdot \frac{\exp\{\Omega(\rho_k)\}}{\exp\{\Omega(\rho_m)\}}, \quad k \geq m.$$

Оскільки $1 \leq \exp\{\Omega(\rho_k)\} \leq \exp\{k\}$, $k \in \mathbf{Z}_+$, то

$$(2Lb)^k \cdot \frac{\rho_m^m}{\rho_k^k} \cdot \frac{\exp\{\Omega(\rho_k)\}}{\exp\{\Omega(\rho_m)\}} \leq (2Lbe)^k \cdot \frac{\rho_m^m}{\rho_k^k}, \quad k \geq m.$$

Відомо, що $\rho_k \rightarrow \infty$ при $k \rightarrow \infty$, тому існує номер $k_0 \geq \rho \geq 4Lbet$ такий, що для всіх $k \geq k_0$ виконується нерівність $\frac{\rho_m}{\rho_k} <$

$< \frac{1}{4Lbe}$. Оскільки $[am] \leq ([a+1]m)$ (тут $[s]$ – ціла частина числа s) для довільних $a > 0$ і $m \in \mathbf{Z}_+$, то, взявши $k_0 = ([4Lbe] + 1)m$, отримуємо, що:

$$1) (2Lbe)^k \cdot \left(\frac{\rho_m}{\rho_k} \right) \leq (1/2)^k, \quad k \geq k_0;$$

$$2) (2Lbe)^k \cdot \left(\frac{\rho_m}{\rho_k} \right) \leq (2Lbe)^k \leq C_m,$$

$m \leq k \leq k_0$,
де $C_m = \max\{1, (2Lbe)^{k_0}\}$.

Зазначимо, що $C_m < b_1^m$, $m \in \mathbf{Z}_+$, де $b_1 > 1$ деяка стала, більша за одиницю.

Тоді

$$\begin{aligned} & \sum_{k=m}^{\infty} (2Lb)^k \cdot \frac{\rho_m^m}{\rho_k^k} \cdot \frac{\exp\{\Omega(\rho_k)\}}{\exp\{\Omega(\rho_m)\}} \leq \\ & \leq \sum_{k=m}^{k_0} (2Lb)^k \cdot \frac{\rho_m^m}{\rho_k^k} \cdot \frac{\exp\{\Omega(\rho_k)\}}{\exp\{\Omega(\rho_m)\}} + \\ & + \sum_{k=m}^{\infty} (2Lb)^k \cdot \frac{\rho_m^m}{\rho_k^k} \cdot \frac{\exp\{\Omega(\rho_k)\}}{\exp\{\Omega(\rho_m)\}} \leq \\ & \leq b_1^m (k_0 - m) + 1 \leq 2([4Lbe] + 1)mb_1^m. \end{aligned}$$

Отже, для $x \in \mathbf{R}$, $m \in \mathbf{Z}_+$, $n \in \mathbf{N}$

$$\begin{aligned} |\varphi_n^{(m)}| & \leq 2CC_{Q,a}([4Lbe] + 1) \left(\frac{2b_1}{L}\right)^m \times \\ & \times m! \frac{\exp\{\Omega(\rho_m)\}}{\rho_m^m} \exp\{-M(ax)\}. \end{aligned}$$

Тоді

$$\exists \tilde{C} > 0 \quad \exists \tilde{a} > 0 \quad \exists \tilde{b} > 0 \quad \forall m \in \mathbf{Z}_+$$

$$\exists \rho_m \in [0, m), \quad \rho_0 = 0, \quad \forall n \in \mathbf{N} \quad \forall x \in \mathbf{R} :$$

$$|\varphi^{(n)}(x)| \leq \tilde{C} \frac{m! \tilde{b}^m}{(\rho_m)^m} \exp\{-M(\tilde{a}x) + \Omega(\rho_m)\},$$

де $\tilde{C} = \max\{C, 2CC_{Q,a}([4Lbe] + 1)\}$, $\tilde{b} = \max\left\{b, \frac{2b_1}{L}\right\}$, ρ_n – розв’язок рівняння $x\eta(x) = n$, $n \in \mathbf{Z}_+$.

Крім того, $\{\psi_n - \varphi_n, n \geq 1\} \subset S$, тому $\psi_n - \varphi_n \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0$ за топологією простору S .

Отже, функціонал $F_Q \in (W_M^\Omega(\mathbf{R} \setminus Q))'$.

Для кожної функції $\varphi \in W_M^\Omega$ очевидна рівність $\langle F_Q, \varphi \rangle = \langle F, \varphi \rangle$.

Звідси випливає, що F_Q є лінійним неперервним продовженням функціонала F на простір $W_M^\Omega(\mathbf{R} \setminus Q)$.

Доведемо, що $F_Q = 0$ на Q .

Якщо тепер взяти довільну функцію $\psi \in W_M^\Omega(\mathbf{R} \setminus Q)$, для якої $\text{supp } \psi \subset Q$, то знайдеться замкнена множина $\bar{Q}_2 \subset Q$ така, що $\text{supp } \psi \subset \bar{Q}_2$. Тоді

$$\langle F_Q, \psi \rangle = \langle F, \varphi \rangle + \langle \gamma_Q G, \psi - \varphi \rangle = \langle G, \gamma_Q \psi \rangle.$$

Відомо [4], що для всіх $\delta \in (0, 1]$

$$\begin{aligned} \langle G, \gamma_Q \psi \rangle & = \lim_{\varepsilon \rightarrow 0^+} \int_{\bar{Q}_2} [\tilde{G}_{\delta, \alpha}(x+i\varepsilon) - \tilde{G}_{\delta, \alpha}(x-i\varepsilon)] \times \\ & \times \mu_{-\delta, \alpha}(x) \gamma_Q(x) \psi(x) dx. \end{aligned}$$

Але [4]

$$\begin{aligned} \tilde{G}_{\delta, \alpha}(z) & = \frac{1}{2\pi i} \langle G_x, \eta_{\delta, z, 1, \alpha}(x) \rangle = \\ & = \frac{1}{2\pi i} \langle F_x, \eta_{\delta, z, 1, \alpha}(x) \rangle = \tilde{F}_{\delta, \alpha}(z), \\ & z \in \mathbf{C} \setminus \mathbf{R}, \quad x \in \mathbf{R}, \delta \in (0, 1]. \end{aligned}$$

Тому

$$\begin{aligned} \langle F_Q, \psi \rangle & = \lim_{\varepsilon \rightarrow 0^+} \int_{\bar{Q}_2} [\tilde{F}_{1, \alpha}(x+i\varepsilon) - \tilde{F}_{1, \alpha}(x-i\varepsilon)] \times \\ & \times \mu_{-1, \alpha}(x) \gamma_Q(x) \psi(x) dx. \end{aligned}$$

Оскільки функція $\tilde{F}_{1, \alpha}$ продовжується аналітично на Q , то $\langle F_Q, \psi \rangle = 0$, тобто $F_Q = 0$ на Q . Тоді, за означенням 3, функція $F = 0$ на цій множині Q .

Випадки $F \in (S^\beta)'$, $F \in (S_\alpha)'$, $\alpha \geq 1$, $\beta \geq 1$, розглядаються аналогічно. Якщо ж $F \in S'$, то твердження очевидне.

Достатність. 1. Якщо $F \in S'$ і $F = 0$ на відкритій множині Q за означенням 3, то очевидно, що $F = 0$ на Q за означенням 1, оскільки $K(Q) \subset S$ і $F_Q = F$.

2. Нехай $F \in (S_\alpha^\beta)'$, $\alpha \geq 1$, $\beta \geq 1$. За теоремою Гана-Банаха, продовжимо лінійно і неперервно функціонал F на простір S . Продовження позначимо через G , тобто $G \in S'$.

Розглянемо довільну функцію $\varphi \in S$ таку, що $\text{supp } \varphi \subset Q$. Тоді $\varphi \in K(Q)$ і $\langle G, \varphi \rangle = \langle F_Q, \varphi \rangle = 0$. Отже, $G = 0$ на відкритій множині Q за означенням 1.

Якщо $F \in (S_\alpha^\beta)'$, $\alpha \geq 1$, $\beta > 1$, то очевидно, що $F = 0$ на Q за означенням 1. Якщо

ж $F \in (S_\alpha^1)'$, $\alpha \geq 1$, то, оскільки індикатриса $\tilde{G}_{1,\alpha}$ аналітична на $(\mathbf{C} \setminus \mathbf{R}) \cup Q$, а $\tilde{G}_{1,\alpha} = \tilde{F}_{1,\alpha}$, $F = 0$ на Q за означенням 2.

3. Випадки $F \in (S^\beta)'$, $\beta \geq 1$, $F \in (S_\alpha)'$, $\alpha \geq 1$, розглядаються аналогічно.

Лема 4. Якщо узагальнена функція $F \in (W_M^\Omega)'$ дорівнює нулеві на відкритій множині Q , то вона як узагальнена функція з простору $(W_{M_1}^{\Omega_1})'$ також дорівнює нулю на Q , де $W_{M_1}^{\Omega_1} \subset W_M^\Omega$.

Доведення. Нехай $F \in (W_M^\Omega)'$ і $F = 0$ на Q , тобто існує продовження $F_Q \in (W_M^\Omega(\mathbf{R} \setminus Q))'$, яке дорівнює нулеві на Q . Оскільки $W_{M_1}^{\Omega_1} \subset W_M^\Omega$, то $W_{M_1}^{\Omega_1}(\mathbf{R} \setminus Q) \subset W_M^\Omega(\mathbf{R} \setminus Q)$. Тому функціонал F_Q дорівнює нулеві на Q у просторі $(W_{M_1}^{\Omega_1}(\mathbf{R} \setminus Q))'$, тобто F_Q є продовженням функції F з $W_{M_1}^{\Omega_1}$ на $W_{M_1}^{\Omega_1}(\mathbf{R} \setminus Q)$ і дорівнює нулеві на Q . Тоді, за означенням 3, $F = 0$ на Q у просторі $(W_{M_1}^{\Omega_1})'$.

Зауваження 1. Простори S_α^β , $0 < \alpha < 1$, $0 < \beta < 1$, є просторами W_M^Ω , де $M(x) = x^{1/\alpha}$, $0 < \alpha < 1$, $x \in \mathbf{R}$, $\Omega(y) = y^{1/(1-\beta)}$, $0 < \beta < 1$, $y \in \mathbf{R}$. Отже, для функції $F \in S_\alpha^\beta$, $0 < \alpha < 1$, $0 < \beta < 1$, введено поняття "функціонал дорівнює нулеві на обмеженій відкритій множині", яке залишається правильним і у випадку $\alpha \geq 1$, $0 < \beta < 1$.

Зауваження 2. При доведенні теореми для функції $F \in (S_\alpha^\beta)'$, $\alpha \geq 1$, $\beta > 1$, встановлено еквівалентність означень 1, 2 і 3.

Зауваження 3. Аналоги теореми і леми 4 мають місце і для випадку, коли $F \in (W^\Omega)'$.

Зауваження 4. Простори S^β , $0 < \beta < 1$, є просторами W^Ω , де $\Omega(y) = y^{1/(1-\beta)}$, $0 < \beta < 1$, $y \in \mathbf{R}$. Отже, для функції $F \in S^\beta$, $0 < \beta < 1$, введено поняття "функціонал дорівнює нулеві на обмеженій відкритій множині".

Зауваження 5. Для довільної функції $F \in (S^\beta)'$, $\beta > 1$, означення 1, 2 і 3 еквівалентні.

Означення 4. Узагальнена функція $F \in (W_M^\Omega)'$ ($F \in (W^\Omega)'$) дорівнює нулеві на необмеженій відкритій множині $\tilde{Q} \subset \mathbf{R}$, якщо вона дорівнює нулеві на довільній обмеженій відкритій множині $Q \subset \tilde{Q}$.

Зауваження 6. Якщо узагальнена функція $F \in (W_M^\Omega)'$ ($F \in (W^\Omega)'$) дорівнює нулеві на відкритій множині Q , то кожне її лінійне неперервне продовження $G \in S'$ ($G \in (S_\nu^\beta)'$, $G \in (S^\beta)'$, $G \in (S_\nu)'$, $\nu \geq \alpha \geq 1$, $\beta \geq 1$) також дорівнює нулеві на Q .

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Гельфанд И.М., Шиллов Г.Е. Некоторые вопросы теории дифференциальных уравнений. – М.: Физматгиз, 1958. – 274 с.
2. Готинчан Т.І. Сукупності функцій класу $\mathcal{L}$ у просторах типу W // Сучасні проблеми математики. Матеріали міжнародної наук. конференції. Частина I. – К.: Ін-т математики НАН України, 1998.— С.152–155.
3. Гельфанд И.М., Шиллов Г.Е. Пространства основных и обобщенных функций. – М.: Физматгиз, 1958. – 308с.
4. Готинчан Т.І. Про аналітичне зображення ультрарозподілів типу S' // Вісник Київського ун-ту. Серія фізикоматематичних наук. – Вип. 1. – 1998. – С. 37 – 41.
5. Эдварс Р. Функциональный анализ. Теория и приложения. – М.: Мир, 1969. – 1072 с.